

Tervetuloa

POHJOISMAINEN AY-KONGRESSI 2026

– PAY:N 5. KONGRESSI

AY-LIIKE ENSIMMÄISENÄ PUOLUSTUSLINJANA

**YHDESSÄ
OLEMME VAHVOJA**

22.–23. SYYSKUUTA 2026 | PAASITORNI, HELSINKI

NFS

© Nordens Fackliga Samorganisation (NFS) 2026
Tuotanto: Bantorget Grafiska AB, Tukholma, Ruotsi 2026

Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö (PAY) on Pohjoismaiden ammattiliittojen keskusjärjestöjen yhteistyöjärjestö. pay:llä on viisitoista jäsenjärjestöä, jotka ovat Pohjoismaiden kansallisia järjestöjä, virkamiesjärjestöjä ja akateemisia järjestöjä. PAY edustaa yli 8,5 miljoonaa ammattiliiton jäsentä Pohjoismaissa.

Nordens Fackliga Samorganisation – NFS
c/o TCO, Linnégatan 14, SE-114 47 Stockholm, Sweden
www.nfs.net

Sisältö

Johdanto	4
Ohjelma	5
Lahjakortti	11
Puhujat	12
Juontaja	15

Johdanto

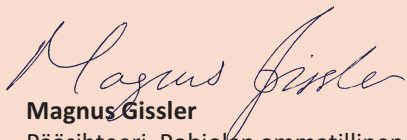
Pohjoismainen ay-liike kokoontuu 22.–23. syyskuuta Helsinkiin, jossa järjestetään PAY:n kongressi. Kaksipäiväisen kongressin teemana on

”Yhdessä olemme vahvoja – ay-liike ensimmäisenä puolustuslinjana”

Turvallisuuspoliittinen tilanne on muuttunut perusteellisesti. Lähialueellamme käytävä sota, lisääntyneet geopoliittiset jännitteet ja yhteiskuntiimme kohdistuvat uudet uhat ovat tehneet turvallisuudesta, varautumisesta ja kriisinkestävyydestä entistä tärkeämpiä kysymyksiä. Ay-liikkeen näkökulmasta tämä tarkoittaa työntekijöiden etujen turvaamista sekä sitä, että autamme yhteiskuntia toimimaan suurten koettelemusten aikana.

Kongressin aiheet ulottuvat Pohjoismaiden ja arktisen alueen geo- ja turvallisuuspoliittisesta tilanteesta työmarkkinoiden rooliin Pohjoismaiden varautumisessa. Lopuksi päästään konkreettiseen kysymykseen: mitä teemme kriisin iskiessä?

Kongressin puheet, keskustelut ja yhteistyö mahdollistavat keskinäisen oppimisen ja keskustelun siitä, miten pohjoismainen ammatillinen yhteistyö voi edistää Pohjolan turvallisuutta ja kriisinkestävyyttä. Lämpimästi tervetuloa!

Magnus Gissler

Pääsihteeri, Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö

Ohjelma

TIISTAI 22. SYYSKUUTA

11.30 Rekisteröityminen

12.00 Lounas

13.00 Kongressin avaaminen

Magnus Gissler, PAY:n pääsihteeri

Lóa Lava Brynjúlfsdóttir, juontaja

PAY:n puheenjohtaja **Morten Skov Christiansen** sekä isäntämaan ay-liikkeen edustajat **Jarkko Eloranta** ja **Else-Mai Kirvesniemi** avaavat kongressin yhdessä osallistujien kanssa.

13.45 Avauspuheenvuorot

Miten pysymme yhdessä vahvoina epävakauden lisääntyessä? Karen Ellemann esittää näkemyksensä demokratian kehityksestä, varautumisesta ja Pohjolan roolista muuttuvassa maailmassa. Millaisia uhkia ja haasteita Pohjola kohtaa, ja miten voimme vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä kohdataksemme ne yhdessä?

Karen Ellemann

Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteeri

Teemaistunto 1: Pohjoismaiden ja arktisen alueen geo- ja turvallisuuspoliittinen tilanne

Pohjoismaiden turvallisuuspoliittinen kartta on mullistunut viime vuosina. Venäjän hyökkäys Ukrainaan, epävarmempi kansainvälinen tilanne ja suurvaltakilpailun kiristyminen arktisella alueella vaikuttavat yhteiskuntiimme ja työmarkkinoihimme. Miten kehitys heijastuu ammattiyhdistysliikkeeseen? Millaisiin riskeihin meidän tulisi varautua? Entä miten voimme edistää turvallisuutta ja vakautta alueellamme?

14.10 Pohjola uudessa geopoliittisessa tilanteessa

Missä Pohjola on tänään? Mitkä kehityskulut vaikuttavat meihin ja missä meillä on mahdollisuus vaikuttaa niihin? Yleiskatsaus geopoliittiseen tilanteeseen ja katsaus tulevaisuuteen. Puheenvuoron jälkeen keskustelu jatkuu pöydissä osallistujien esittämien kysymysten pohjalta.

Ann Linde

Ruotsin entinen ulkoministeri ja pohjoismaisten asioiden ministeri

14.45 Kahvitauko

15.15 Kun demokratiaa haastetaan sisältäpäin

Polarisaatio ja demokratian vastaiset voimat uhkaavat kansanvaltaa ja poliittista yhteistyötä myös Pohjoismaissa. Miten vastakkainasettelun lisääntyminen vaikuttaa yhteisiin instituutioihimme ja pohjoismaiseen yhteistyöhön? Eva Lindh esittää näkemyksensä demokratian kriisinkesätyvyydestä ja siitä, miten voimme vastata sisäisiin uhkiiin.

Eva Lindh

Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunnan puheenjohtaja, Pohjoismaiden neuvoston ruotsalaisjäsen

15.25 Pohjoismaiden ja arktisen alueen turvallisuus

Mihin Pohjoismaiden turvallisuus ja kriisinkesävyys perustuvat? Käymme vuorovaikutteisen keskustelun, jossa kohtaavat erilaiset turvallisuuteen, maantieteeseen ja yhteistyöhön liittyvät näkökulmat.

Paneelikeskusteluun osallistuvat pohjoismaiset ay-johtajat ja Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteeri **Karen Ellemann**. Keskustelun jälkeisessä ideointityöpajassa osallistujat keskustelevat asioista, joihin ay-liike voi vaikuttaa ja joissa yhteistyötä tarvitaan jatkossa.

16.10 Eurooppalainen ja globaali näkökulma

Miten muuttunut geopoliittinen tilanne vaikuttaa ay-liikkeeseen Euroopassa ja maailmanlaajuisesti? Esther Lynch ja Cathy Feingold tarjoavat eurooppalaisia, yhdysvaltalaisia ja globaaleja näkökulmia työntekijöiden ja ammattijärjestöjen kohtaamiin haasteisiin. Mitä kehitys merkitsee kansainväliselle ay-yhteistyölle, ja miten voimme olla yhdessä vahvempia yhä epävakaaammassa maailmassa?

Esther Lynch

Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) pääsihteeri

Cathy Feingold

Yhdysvaltain ammatillisen keskusjärjestön (AFL-CIO) kansainvälisen osaston johtaja

Alustusten jälkeen Ann Linde, Esther Lynch, Cathy Feingold ja Eva Lindh käyvät yhteisen keskustelun, jossa pohditaan geopoliittista tilannetta ja sen seurauksia Pohjoismaille ja ay-liikkeelle.

17.05 Päivän yhteenveto

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puheenjohtaja Antti Lindtman esittää päivän päätteeksi kokoavia näkökulmia.

Antti Lindtman

Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puheenjohtaja

19.00 Vapaamuotoista seurustelua ja illallinen

Ravintola Meripaviljonki.

Skannaa tai napsauta
QR-linkkiä siirtyäksesi
ravintolan verkkosivustolle.

KESKIVIIKKO 23. SYYSKUUTA

Teemaistunto 2: Kun varautumisesta tulee arkea

Työelämän rooli kriisinkestävässä Pohjolassa

Pandemia, energiakriisi ja turvallisuustilanteen heikkeneminen ovat osoittaneet, miten haavoittuvaisia yhteiskuntamme voivat olla. Huoltovarmuus, varautuminen ja yhteiskunnan kannalta kriittinen toiminta ovat siksi nousseet uudelleen keskusteluun. Miten Pohjoismaat käsittelevät näitä asioita nykyään? Mitä voimme oppia toistemme kokemuksista, ja millainen rooli ay-liikkeellä tulisi olla?

9.00 Tehostartti ja pohdintaa

Pidämme mielessä ensimmäisen kongressipäivän näkökulmat ja suunnitamme katseen työmarkkinoiden varautumiseen ja kriisinkestävyyteen.

9.10 Arktikselta ammattiarkeen – miten rakennamme kriisinkestävän Pohjolan?

Mitä tarvitaan, jotta Pohjoismaiden yhteiskunnat pysyvät vahvoina ympäröivän maailman muuttuessa? Kohdistamme katseen arktiseen alueeseen, yhteiskunnan kriisinkestävyyteen ja huoltovarmuuteen sekä tarkastelemme työelämän roolia kriisinkestävän Pohjolan rakentamisessa.

Joel Linnainmäki

Suomen Ulkopoliittisen instituutin tutkija

9.30 Inspiraatiotori

Mitä eri Pohjoismaissa tehdään?

Miten Pohjoismaat huolehtivat jo nykyisin varautumisesta ja huoltovarmuudesta? Pohjoismaiden ay-liikkeen edustajat tarjoavat käytännön esimerkkejä siitä, miten ay-liike ja työmarkkinaosapuolet edistävät varautumista ja tekevät yhteistyötä yhteiskunnan muiden toimijoiden kanssa.

Kokemukset toimivat lähtökohtana osallistujien omille linjakeskusteluille: miten työmarkkinoilla voidaan vahvistaa varautumista ja kriisinkestävyyttä ja luoda siten turvallisempi Pohjola?

10.30 Kahvitauko

11.00 Vahva Eurooppa

Huoltovarmuus, kriisinkestävyys ja muuttuva työelämä

Varautuminen ei ole pelkästään kansallinen tai pohjoismainen asia. Millainen rooli työmarkkinaosapuolilla on Euroopan tasolla? Miten kriisitilanteissa voidaan varmistaa sekä kestävyys että joustavuus ja turvata samalla työntekijöiden oikeudet ja hyvät työehdot?

Claes-Mikael Ståhl

Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) apulaispääsihteeri

Ilkka Oksala

Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Johtaja Työelämä

Keskustelu jatkuu osallistujien kysymysten pohjalta sekä paneelikeskustelulla, jossa Pohjolan ay-johtajat esittävät näkemyksiään varautumisesta, yhteistyöstä ja työmarkkinoiden roolista.

12.00 Lounas

Teemaistunto 3: Mitä teemme kriisin iskiessä?

Yhteiskunnalliset kriisit haastavat sekä instituutiot että yhteistyön. Ay-liikkeellä on tärkeä rooli työntekijöiden suojelemisessa, yhteiskunnan toimintojen ylläpitämisessä ja vaikeisiin tilanteisiin liittyvässä ongelmanratkaisussa. Miten voimme vahvistaa omaa varautumistamme? Millaisia priorisointeja meidän on tehtävä? Entä mitä meiltä vaaditaan tilanteessa, jossa pohjoismainen yhteistyö joutuu koetukselle?

13.05 Ay-liikkeen rooli kriisitilanteissa

Mitä ay-liike voi käytännössä tehdä kriisitilanteissa? Tanskalaista ja pohjoismaista näkökulmaa vastuuseen, yhteistyöhön ja varautumiseen.

Morten Skov Christiansen

PAY:n puheenjohtaja ja Tanskan ammattiliittojen keskusjärjestö FH:n puheenjohtaja

13.15 Pohjoismaisia kokemuksia

Mitä olemme oppineet aiemmista kriiseistä? Paneelikeskustelussa tutustumme pohjoismaisiin käytännön esimerkkeihin siitä, miten ammattijärjestöt ovat edistäneet varautumista ja huoltovarmuutta.

Kokemuksia seuraa ratkaisu- ja priorisointikeskustelu pöytäkunnittain. Osallistujat keskustelevat siitä, mitkä asiat on hoidettava kuntoon ennen seuraavan kriisin puhkeamista, mihin ay-liikkeen tulisi keskittyä ja mitä asioita meidän on ajettava yhdessä.

14.20 Kahvitauko

14.40 Mitä meiltä vaaditaan pohjoismaisen yhteistyön joutuessa koetukselle?

Mitä vaaditaan, jotta pohjoismainen yhteistyö toimisi myös silloin, kun maat kohtaavat kovia koettelemuksia? Johan Strang tarkastelee kongressikeskusteluja laajemmasta näkökulmasta ja arvioi pohjoismaisen yhteistyön syventämismahdollisuuksia.

Johan Strang

Helsingin yliopiston professori

15.10 Pohjoismaat ja Baltian maat epävakassa ajassa

Miten yhteiskuntia ja yhteistyötä voidaan vahvistaa geopolitiittisen epävarmuuden lisääntyessä? Inga Ruginienė tarjoaa Baltian maiden näkökulman turvallisuuteen, ay-liikkeen rooliin sekä Pohjoismaiden ja Baltian maiden läheisen yhteistyön merkitykseen. Hän pohtii Liettuassa saatujen kokemusten pohjalta sitä, miten voimme yhdessä rakentaa vahvempia ja kriisinkestävämpiä yhteiskuntia.

Inga Ruginienė

Liettuan sosiaaliturva- ja työministeri ja entinen pääministeri sekä Liettuan ay-keskusjärjestö LPSK:n puheenjohtaja.

15.30 Pohjoismaiset näkymät – yhteisen suunnan määrittäminen

PAY:n jäsenjärjestöjen puheenjohtajat kokoontuvat lavalle kongressin loppupohdintaa varten. Mikä oli Helsingin-päivien anti? Mihin asioihin on syytä panostaa jatkossa – ja miten voimme yhdessä vahvistaa pohjoismaisen ay-liikkeen vaikutusvaltaa?

15.50 Kongressin päättäminen

16.00 Vapaamuotoista seurustelua

sask'

Workers' Rights Are Human Rights

THANK YOU FOR
YOUR SUPPORT!

TACK FÖR ERT STÖD!

The Council of Nordic Trade Unions
Nordens Fackliga Samorganisation

Tack för ditt bidrag!

*Som tack för ditt deltagande
har NRS skänkt ett
bidrag till SASKs
viktiga utvecklingsarbete
för demokrati och fackliga
rättigheter.*

NRS SÅ KONGRESSER I FACKET SOM FÖRSTA FÖRSVARESLINJE
TILLSAMMANS ÄR VI STARKA
22-23 SEPTEMBER 2026 | PAASITORNIN, HELSINGFORS

Kiitämme puhujia ja vieraita heidän arvokkaasta panoksestaan kongressissamme. Kiitoksen osoituksena lahjoitamme SASKin 40-vuotisjuhlakeräykseen, joka tukee tärkeää kehitysyhteistyötä demokratian ja ay-oikeuksien puolesta.

Puhujat

Morten Skov Christiansen on Tanskan ammattiliittojen keskusjärjestön (Fagbevægelsens Hovedorganisation, FH) ja PAY:n puheenjohtaja. Christiansenilla on takanaan pitkä ura Tanskan ay-liikkeessä, ja hän on aiemmin toiminut sekä FH:n että keskusjärjestö LO:n varapuheenjohtajana. Christiansen on koulutukseltaan sähkömekaanikko, ja hänen ay-toimintansa alkoi Dansk Metal -liitossa.

Jarkko Eloranta on toiminut Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:n puheenjohtajana vuodesta 2016 lähtien. Hän on tehnyt pitkän uran Suomen ay-liikkeessä ja ollut aiemmin Ammattiliitto JHL:n puheenjohtajana. Eloranta on myös Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) hallituksen varapuheenjohtaja.

Else-Mai Kirvesniemi on ollut STTK:n puheenjohtajana vuodesta 2025 lähtien. Hän on lakimies, jolla on pitkä kokemus Suomen ay-liikkeestä. Aiemmin Kirvesniemi oli Tehyn toiminnanjohtaja ja edunvalvontajohtaja ja työskenteli myös Ammattiliitto Prossa juridisissa ja johtotehtävissä.

Karen Ellemann on ollut Pohjoismaiden ministerineuvoston pääsihteerinä vuodesta 2023 lähtien. Hänellä on takanaan pitkä poliittinen ura Tanskan kansankäräjien jäsenenä ja ministerinä, jonka vastuualueina olivat muun muassa pohjoismainen yhteistyö, ympäristö, sosiaaliasiat ja tasa-arvo.

Ann Linde on Ruotsin entinen ulkoministeri, ja hänellä on pitkä kokemus kansainvälisestä politiikasta. Hän on toiminut EU- ja ulkomaankauppaministerinä, jonka vastuualueeseen kuuluivat myös pohjoismaiset asiat, sekä Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) puheenjohtajana. Aiemmin Linde työskenteli Ruotsin sosiaalidemokraattisen puolueen kansainvälisten asiain sihteerinä. Lokakuussa hän julkaisee kirjan, jossa hän kertoo vuosistaan Ruotsin ulkoministerinä.

Eva Lindh on ollut Ruotsin sosiaalidemokraattien valtiopäiväedustajana vuodesta 2018 lähtien ja toimii Pohjoismaiden neuvoston Hyvinvointi Pohjolassa -valiokunnan puheenjohtajana. Hän on myös valtiopäivien finanssivaliokunnan jäsen ja entinen Linköpingin kunnanvaltuutettu. Lindh on ollut Pohjoismaiden neuvoston jäsenenä vuodesta 2018.

Esther Lynch on Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) pääsihteeri, joka on tehnyt pitkän ay-uran Irlannissa, Euroopassa ja kansainvälisesti. Hän toimi aiemmin EAY:n varapääsihteerinä ja liittosihteerinä, jonka vastuualueisiin kuuluivat muun muassa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, työehtosopimukset, palkkapolitiikka ja ammatityhdistysoikeudet. Hän on työskennellyt myös Irlannin ammattiliittojen keskusjärjestössä ICTU:ssa.

Cathy Feingold on Yhdysvaltain ammatillisen keskusjärjestön AFL-CIO:n kansainvälisen osaston johtaja ja Ammattiyhdistysliikkeen maailmanjärjestön (ITUC) varapuheenjohtaja. Hänellä on yli 25 vuoden kokemus kansainvälisestä ay-työstä, jossa hän on keskittynyt muun muassa kauppaan, globaaliin talouspolitiikkaan sekä työntekijöiden ja naisten oikeuksiin.

Antti Lindtman on Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puheenjohtaja ja ollut kansanedustajana vuodesta 2011 lähtien. Hän toimi aiemmin SDP:n eduskuntaryhmän puheenjohtajana. Lindtmanilla on myös ay-taustaa, sillä hän on työskennellyt SAK:ssa.

Joel Linnainmäki on Suomen ulkopoliittisen instituutin (UPI) tutkija, joka keskittyy Suomeen ja Pohjois-Euroopan turvallisuuteen. Hänen tutkimusaiheitaan ovat muun muassa Nato, pohjoismainen puolustusyhteistyö sekä geotaloudellisten riskien vaikutus turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen. Linnainmäki on työskennellyt aiemmin ulkoministeri Pekka Haaviston erityisavustajana.

Ilkka Oksala on Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n työelämä-osaston johtaja. Hän vastaa tiimeineen muun muassa elinkeinoelämän edunvalvonnasta työlainsäädännön, työsuojelun, sosiaaliturvan sekä sosiaali- ja terveystalouden osalta.

Claes-Mikael Ståhl on Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) apulaispääsihteeri, jonka vastuualueisiin kuuluvat muun muassa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, kauppa ja standardointi. Ståhlilla on pitkä kokemus Ruotsin ja Euroopan ammattiyhdistysliikkeestä, ja hän on työskennellyt aiemmin Ruotsin keskusjärjestö LO:n lakimiehenä vastuualueinaan muun muassa työehtosopimukset, työoikeus ja EU-oikeus.

Johan Strang on Helsingin yliopiston Pohjoismaiden tutkimuksen professori. Hänen tutkimus- ja opetustyönsä keskittyy Pohjoismaiden poliittiseen historiaan sekä etenkin pohjoismaiseen yhteistyöhön ja pohjoismaiseen demokratiaan.

Inga Ruginienė on Liettuan sosiaaliturva- ja työministeri sekä entinen pääministeri. Hänellä on pitkä ammattiyhdistystausta, ja hän on toiminut muun muassa Liettuan ay-keskusjärjestö LPSK:n puheenjohtajana sekä Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) varapuheenjohtajana.

Magnus Gissler on PAY:n pääsihteeri. Hän on tehnyt pitkän ay-uran ja vaikuttanut ennen PAY:tä toimihenkilöiden ja akateemisten etuja ajavissa järjestöissä. PAY-roolissaan hän pyrkii vahvistamaan pohjoismaista ay-yhteistyötä sekä Pohjoismaissa että kansainvälisesti.

Juontaja

Lóa Lava Brynjúlfssdóttir on juontaja ja luennoitsija. Hänellä on vankka kokemus pohjoismaisesta ja eurooppalaisesta ay-liikkeestä. Lóa on aiemmin työskennellyt PAY:n pääsihteerinä sekä Ruotsin keskusjärjestö LO:n kansainvälisen osaston johtajana ja toiminut Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön (EAY) tehtävissä. Nykyään hänen työkenttäänään on muun muassa johtaminen ja organisaatioiden kehittäminen. Lóa toimii kaksipäiväisen kongressin moderaattorina, joka johtaa lavaesiintyjien ja osallistujien välisiä keskusteluja.

NORDENS FACKLIGA SAMORGANISATION
POHJOLAN AMMATILLINEN YHTEISJÄRJESTÖ
COUNCIL OF NORDIC TRADE UNIONS